

Història de Roma

L'Editorial Plaza & Janés, S.A., prosseguint la tasca que sembla haver-se imposat de publicar, a més a més de diverses col·leccions de novel·les, una sèrie de llibres de divulgació cultural, acaba d'editar, en versió castellana, aquesta discutida obra d'Indro Montanelli.

I diem discutida, perquè quan l'autor començà a publicar-la, per capitols, en «Domenica del Corriere», es va promoure un gran aldarull de protestes. Molts lectors l'acusaren de lleuger, de derrolista, i alguns fins el titllaren d'impíu o d'irreverent, perquè consideraren que el to festiu i humorístic que traspua tot el llibre, no servava la deguda consideració a un temps, a uns homes i a unes institucions que, encara avui, molts romans continuen creient sagrats.

Montanelli, però, no s'immutà. Continua escrivint i publicant l'obra i féu una història, no original ni tan sols d'envergadura, a l'estil, per exemple, de la monumental obra de Mommsen, sinó posar a l'abast del públic no iniciat, i fins despreocupat per les qüestions històriques, un llibre senzill, que no fos dens ni pesat, sense massa retòrica ni erudició, a fi i efecte de fer amena, i alhora interessant, la seva lectura. I, al mateix temps, demostrar que la magnitud de la història de Roma (com passa a tota la història del món) radica en el fet que no fou passada per uns homes diferents a nosaltres, sinó que precisament fou forjada i viscuda, dia a dia, per uns homes com nosaltres, que no tenien res de sobrenatural, sinó que tenien les nostres mateixes qualitats i els nostres mateixos defectes. En una paraula, que els «grans homes» han estat, per damunt de tot i simplement, «homes».

La lectura d'aquest llibre, escrit com diem sense pretensions, amb un estil força periodístic, ve a refermar-nos encara més la idea que ja teníem del pas i de l'empremta de la civilització romana. Com molt bé diu l'autor, Roma nasqué amb una missió. La va complir i va desaparèixer. I aquesta missió no fou altra que la de reunir les cultures precedents, la grega, l'oriental, l'egípcia, etc., per a fusionar-les i expansionar-les per tota l'Europa coneguda llavors i per la conca de la Mediterrània.

Roma no inventà gran cosa en filosofia, ni en art, ni en les ciències. Però assenyalà els camins a llur circulació; basti exèrcits per a defensar-les i dictà un formidable cos de lleis per a garantir llur desenvolupament. I, sobretot, creà una magnífica llengua per a fer-

les universals.

Tampoc no inventà sistemes polítics. La monarquia o la república, l'aristocràcia o la democràcia, el liberalisme, ja havien estat creats o experimentats. Roma, però, en féu un model de cada forma, i en totes elles va brillar pel seu geni pràctic organitzador. I fou també sense proposar-s'ho,

l'instrument que obrí els camins dels apòstols i missioners de Crist perquè difonguessin l'Evangelí i conquistes sin la terra. I perquè arribés a ser, un altre dia, el cervell director de tota la Cristiandat i el veritable «caput mundi».

M.

Fitxa del llibre: HISTORIA DE ROMA
Autor: Indro Montanelli. Traducció castellana de Domingo Pruna. Plaza & Janés, S.A. Editores (Barcelona). 1ª edició, abril 1961. 454 pàgines. Preu: 175 pts.

«La propiedad: un problema actual»

¿Qué le queda hoy a la propiedad de aquellas extensas y exclusivas prerrogativas que, no hace muchas décadas, la constituían en el máximo y más sagrado de los derechos? De la propiedad considerada como el mayor exponente de lo individual, hemos derivado hacia socializaciones que, con mayor o menor radicalismo, se manifiestan en todas partes.

Luis Vera Ordás, en LA PROPIEDAD: UN PROBLEMA ACTUAL, analiza esta cuestión, tan rabiosamente del día, a la luz del pensamiento cristiano para dejar bien claro que si la Iglesia ha salido siempre en defensa de la propiedad privada, ello no ha significado, ni mucho menos, la defensa de unas formas determinadas y concretas de manifestación de esta propiedad privada, como tampoco significa, ni mucho menos, que le repugne toda forma colectiva y social de dicha institución. En definitiva, el principio cristiano se centra en el reconocimiento de que, como

dice el Código Social de Malinas, «el derecho de propiedad tiene un doble aspecto: uno individual y privado; otro social y público». La admisión del derecho a la propiedad privada aparece siempre combinado, matizado, iluminado por el hecho no menos cierto de que «los bienes de la tierra están esencialmente ordenados a las necesidades del género humano y de todos los hombres», por lo cual, sea cual sea el régimen de propiedad, debe quedar siempre salvaguardado el fin primordial de los bienes de la tierra.

Sobre una materia como ésta, en la que el conocimiento exacto de las posiciones no suele ser muy firme, el libro que en la colección «REMANSO» (de Juan Flors, editor, de Barcelona) acaba de publicar Luis Vera puede servir de buena orientación, máxime cuando el lenguaje se ha procurado inteligible y muy accesible a a mayoría de lectores.

V.

Notes

S'anuncia Editorial Estela, de Barcelona, anuncia obres importants que es troben actualment en fase de traducció o de impressió. Sembla que aviat sortiran els JALONES PARA UNA TEOLOGIA DEL LAICADO, obra capital del P. Y. Mª J. Congar. O. P. i obra també capital en la qüestió. També en la sèrie castellana de la mateixa Editorial serà publicada l'obra NO HI HA VIDA CRISTIANA SENSE COMUNITAT, de Georges Michonneau, llibre que ha aconseguit com poques vegades, el gran encert d'ensenyar la bellesa d'una veritable comunitat, amb el testimoni de quaranta anys de ministeri parroquial, encaminats a crear veritables comunitats cristianes.

Poesia. Per a molt aviat s'anuncia, també, l'aparició del volum que continuarà la poesia completa, fins ara, de J. Mª Valverde. Exponent de la gran producció poètica castellana, les seves obres han estat ràpidament esgotades, de manera que són ara difícilment trobables. La publicació que s'anuncia omplirà, doncs, aquest buit veritable.

«Livre de poche» cristià. «Livre de poche», juntament amb el «Penguin» anglès, constitueix la col·lecció més difosa mundialment. L'any 1960 foren venuts CATORZE MILIONS D'EXEMPLARS! Ara, una nova secció apareixerà dins la col·lecció i serà anomenada «llibre de butxaca cristià». Entre els primers títols que s'anuncien: CONFESIONS, de Sant Agustí, i l'obra mestre de Jean Guilton, fa dos dies elegit acadèmic, JESUS.